

Orn. Palatul Cultural
Arad

PROVINCIA

Procurați-vă CĂRȚI ȘI
RECHIZITE ȘCOLARE
la **Librăria
CONCORDIA**
GH. MUNTEANU
Arad, Str. Eminescu 4.

Doamnă, Domnișoară,
Domnule!
Impărești numai la magazinul
PROVINCIA
Arad, vis-a vis cu gara
electrică. Cea mai
eficientă sursă de
aprovizionare.

ORGAN DE INFORMAȚIUNI ECONOMICE ȘI PROFESIONALE

Abonamente:
Un an . . . . . Lei 120
Șase luni . . . . . Lei 65
Autorizații și inst. particulare Lei 200

Redactor responsabil: **IONEL FILIPAȘ**
Anul I. No. 3. — Vineri 8 Oct. 1937 — Lei 2

Redacția și Administrația:
Arad, str. Nicolae Grigorescu No. 2.
etaj I.
Apare săptămânal

Biruință românească

Asociația ziariștilor și publiciștilor români din Arad, condusă de d. Tiberiu Vuia, nu este o simplă asociație profesională care se gândește să obțină cât mai multe beneficii materiale pentru membrii ei, cum vom atâtea altele, ci una culturală. Într'adevăr, străduințele ei nu mai bine arătate în afara rândurilor de asociația arădeană, dar mai ales programul activității sale realizat până în prezent, ne îndrituiesc a o numi focar de cultură și faptă românească aici pe graniță.

Se știe că asociația a organizat mai multe și interesante conferințe la Palatul Cultural. A organizat apoi un ciclu de prezentări teatrale în anul trecut, soldate fără beneficiu material dar cu un enorm aport moral. Trupele din București au deplasat de data aceea înainte plătite, astfel că reprezentanții nu mai aveau aspectul unei târguie de bălci, ci a artiștilor, știau că fac artă pentru că aici, chiar dacă asociația nu avea pierderi materiale.

Asociația, prin membrii ei, a dus o luptă pentru afirmarea teatrelor naționale în toate împrejurările.

Mai recent președintele asociației, d. Tiberiu Vuia, a scos revista culturală »Innoirga«, pe se va impune tot mai mult lumea literară.

Și cea mai proaspătă ispravă a asociației este obținerea concesiunii Teatrului orașului Arad.

Neîndoios, conducătorii primării care au sprijinit cerea asociației merită mulțumiri publice deși era de datoria să susțină această cerere.

Dar în primul rând, asociația înscrie un frumos capitol în activul ei, prin această sătătoasă inițiativă de a scoate sub ori ce control teatrul din oraș însemnat ca Aradul. Pe viitor, ori cine va vrea să organizeze reprezentări artistice la Arad, va trebui să țină seama de oaservanțele asociației artiștilor români, ceea ce înseamnă un mare pas făcut înainte.

Pe de altă parte, asociația va avea să întocmească un raportul după gustul și pozițiile materiale ale publicului, ceea ce iar va însemna ceva deosebi, trebuie ca să fie organizate reprezentări pen-

Reaua stare a șoselei naționale Arad-Pecica-Nădlac

O veche rană a graniței de Vest: Nădlacul. Un sat model dar condamnat pieririi. Autobusele C. F. R. — o binefacere.

Reaua stare a drumurilor noastre este una dintre marile dureri ale națiunii, fiindcă aproape nimic nu se mai poate face astăzi fără drumuri, în domeniul economiei. Producția — nu-și poate urma calea marelui progres, dacă nu-i stă întru ajutor acest prețios mijloc de desfacere care este schimbul.

Specificul solului și diviziunea muncii reclamă schimbul de produse, deplasările de brațe și de mașini unelte. Dar pentru ca schimbul să fie cât mai rapid și folositor, sunt necesare mijloacele de transport, cele mai însemnate fiind drumurile.

Drumuri moderne și practice, din nefericire, ne lipsesc, cu toată necesitatea lor atât de mult simțită. În deosebi, localitățile unde avem bogății prime sau acelea unde produsele solului prinosesc, se resimt mai mult pe urma lipsei drumurilor ideale.

De aproape douăzeci de ani se tot vorbește și scrie despre lipsa lor, dar încă răul n'a început să fie lecuit.

Ici-colo, s'au construit drumuri cerute de vreme, dar ele sunt puține în raport cu rețeaua care îi lipsește unei țări bogate ca a noastră.

Județul nostru este dintre acelea care au nevoie crescândă de drumuri, cele vechi devenind impracticabile.

Și cum le avem odată trasate și clădite — n'ar trebui mari investiții ca să fie refăcute, măcar la suprafață, ceea ce ar însemna o folositoare redresare a județului.

Comune mult încercate din lipsa drumurilor

trou clasele muncitoare, ca și ele să cunoască vraja artei dramatice.

Tot la teatru, asociația va putea organiza ori când serbări și conferințe, atât de cu interes urmărite de public.

Iată atâtea motive ca să considerăm o biruință românească instalarea asociației în teatrul Aradului.

Silviu Faur

murilor practicabile

Nu suntem o trâmbită de alarmă, dar adevărul ne este drag și înțelegem să-l mărturisim cu toate riscurile, cu atât mai mult cu cât și alții și-au exprimat părerea asupra drumurilor județului Arad. Campania de reparații nu s'a extins încă asupra tuturor satelor și comunelor astfel că găsim momentu, potrivit să semnalăm câteva dintre comunele mai mult încercate pe urma lipsei drumurilor practicabile.

Este vorba despre fruntesele comune Pecica, Semeș, Șeitin și Nădlac, dintre cele mai înstărite ale județului, dar care au încă drumuri neputrite cum ar trebui.

Mai au încă o șosea națională Arad-Pecica-Nădlac, de mult intrată în discuțiile din cafenea și în coloanele ziarelor, fiindcă odată șoseaua strălucia prin înălțime și bună stare.

Anii însă învechesc totul. Rod din temelie și cele mai bine clădite edificii, dar cum să nu roadă o șosea din piatră sfărâmată și nisip?

Să nu se creadă însă că șoseaua națională Pecica-Nădlac suferă de cari de câteva luni.

Nu!

Cum spuneam și mai sus, betșugul ei este vechiu și mereu discutat. Dar nu și-a găsit încă un chirurg mai mult înțelegător decât priceput, care să nu se uite în fundul pungei când dă un ban.

Mai bine decât ori cine, despre această șosea ar putea povesti cei care au întreținut autobuse pe linia Nădlac-Pecica-Arad, sau Nădlac-Șeitin-Semeș-Pecica-Arad.

Cărușii deasemenea ar putea povesti amintiri dramatice din cariera lor de veșnici pelerini, iar locuitorii comunelor pomenite ar putea face calcule aproape astronomice despre marile lor riscuri, pierderi și chinuri, de când mână de harnic constructor n'a mai sămănat piatră adânc înfiptă pe șosea, că așa de mântuială a mai

aruncat cineva, dar n'a prins chiag. Astăzi, perforază cauciucurile autobuselor C. F. R. cu multe sacrificii introduse pentru servirea acestui grup de comune.

Mult chin au suferit locuitorii lor timp de cinsprezece ani, siliți fiind să călătoriască în mașină ca vai de lumea, ruinate din cauza șoselei. Și când aceasta era înghețată sau prea desfundată, autobusele erau silit să treacă prin Șeitin și Semeș, cu drumuri de țară, pierdute doar ca să nu facă de rușine asemenea comune frantașe.

Nădlacul — cel mai nedericic din cauza șoselei

Nădlacul se bucură de o frumoasă reputație în țară, prin trecutul, mărimca, bogățiile și admirabili gospodari ce are.

Marea obsesie a nădlăcanilor rămâne însă ruinarea șoselei, căreia și ei îi dătoază o vină: aceea că n'au sacrificat dela ei banii necesari refacerii și întreținerii, dacă au văzut că politicienii uită imediat după alegeri.

În unire cu frații din Șeitin, Semeș și Pecica, e drept, puteau face ca șoseaua lor să fie cea mai minunată din țară, că bani au, har Domnului.

Se vede însă că acolo unde nu se găsește un priceput stimulator, nu se găsește nici oameni de sacrificiu, mai bine spus darnici față de ei înșiși, că de bunătațea șoselei tot ei profitau.

Statul însă avea și el datoria s'o refacă, mai ales acum când autobusele C. F. R. i-au scuzat în parte vina că n'a construit o cale ferată, cum se proiectase în mai multe rânduri.

Ce-a pierdut Nădlacul? Mult, foarte mult, pe lângă neajunsurile suferite de călători.

Grânele lui, aproape nefârșite, s'au vândut cu puțin câștig, fiindcă transportul s'a făcut în condiții excepțional

de grele și costisitoare, cu trăsurile și camioanele.

Dacă Nădlacul avea trenul la îndemână sau o șosea bună, transportul ar fi fost mult mai eficient și făcut mai repede, ceea ce aduce iar un însemnat câștig.

De situația aceasta au profit însă comercianții străini de cereale, din Nădlac, Pecica și Arad, care s'au îmbogățit înspăimântător, fiind după bunul lor plac prețul cerealelor. Nu-i mai spunem pe nume că ni-se rupe condeiul de revoltă și numele lor este greu de scris.

Nepăsarea noastră a fost însă mai mare decât vina lor.

Ei, ce să spunem, și-au văzut de »meserie«.

O binefacere: autobusele C. F. R.

O rază de mângâiere s'a abătut însă asupra acestor comune odată cu introducerea autobuselor C. F. R. prin concesiunea acordată de stat Regiei autonome C. F. R.

În circulație au fost puse numeroase și admirabile mașini, în care ai putea călători tot atât de comod ca și în tren, într'un compartiment de clasa II, dacă s'ar repara șoseaua națională.

Cum regia C. F. R. nu urmărește neapărat câștiguri ci să vină în ajutorul populației, care pune în circulație numai material de calitate superioară, iar mașinile le retrage de îndată ce încep să se uzeze.

Și C. F. R. însă se lovește de neajunsul stării în care se găsește șoseaua, astfel că, cu toate eforturile ce le depun d-nii ing. I. St. Cristea și Vasile Popa, conducătorii secției autobuselor, de a face cât mai confortabile deplasările în aceste comune, strădaniile lor se isbesc de răul care distruge drumurile naționale.

Ar fi timpul ca atenția față de Pecica, Semeș, Șeitin și Nădlac să fie mai mare.

Sever Semlecanu

Inzestrarea centrelor agricole

În continuarea programului pentru inzestrarea centrelor agricole cu tractoare, ministerul Agriculturii și Domeniilor, a semnat un jurnal prin care ministerul este autorizat să cumpere 27 tractoare și 47 pluguri pentru tractor.

Sărbătorirea unui om al faptelor

CLUJ — Sâmbătă 2 Oct. a. c., a avut loc în saloanele „Automobil-clubului” de aici, sărbătorirea d-lui director executiv al băncii „Albina”, Marius Peculea, cu ocazia împlinirii a 50 ani de viață și 25 de ani de activitate bancară din cari 18 ca și conducător a instituției ce continuă a fi mândria Ardealului.

Printre participanții la această sărbătoare a vieții economice, s'au remarcat reprezentanții cei mai de seamă a societății românești din întreg Ardealul.

A fost sărbătorit ca un om al faptelor fiindcă sub conducerea dlui Marius Peculea, banca „Albina” a făcut posibilă pe seama cetățenilor români ai acestui oraș, cumpărarea alor 3247 de case.

A acordat împrumuturi în valoare de 2 miliarde 725 milioane, pe lângă înființarea liceului de fete „Principesa Ileana” și a liceului de băieți Dr. „C. Angelescu”.

Fericită fără cea care se poate mândri cu cât mai mulți oameni ai faptelor de seama dlui Marius Peculea.

Noul protopop al comunei Vinga

Se știe că la alegerea de protopop al comunei Vinga, dintre patru candidați a fost ales diaconul Timișorii Alex. Bocșianu cu majoritatea de voturi.

Timișoara pierde astfel pe unul dintre cei mai prețioși slujitori ai bisericii gr. ort. române, iar corul „Doina Banatului” pe valorosul său conducător.

Dea Domnul ca după regretele unanime cu care-l însoțesc limișorenii să fie întâmpinat la noul post cu aceeași admirație și dragoste de care s'a bucurat în mijlocul nostru.

Restaurantul HAAS

Zilnic tot felul de mâncări reci și calde

ARAD

Calea Radnei 34/36.

„Lumină, cât mai multă lumină”

Prof. Ion Lupaș: Istoria unirii românilor.

Lumină, cât mai multă lumină, cerea omului olimpienul Goethe, una dintre gloriile nemuritoare ale lumii.

Sunt oameni care știu multe prin sine, grație minții lor pătrunzătoare, astfel că nu au de învățat multe dela alții.

Un asemenea luminat era și Goethe, cum au fost toți marii gânditori și creatori.

Totuși, istoria nu se poate cunoaște fără lungi lecturi, fără să fi răsfoit cât mai multe opere.

Goethe însuși, care a citit foarte mult, spunea cuvintele de mai sus, cerând cât mai multă

Mecanicii

Sufletele nobile, acele mari și generoase, gata oricând spre a-și jertfi viața pentru semenii lor, au fost totdeauna o podoabă a omenirii întregi.

Faptele lor, pline de un avânt caracteristic ființelor alese, sunt trecute în cartea mare a vieții și dătătoare de pilde nemuritoare generațiilor de totdeauna.

Ne cad sub condei aceste gânduri, după groaznicul accident dela Ciucea, unde doi mecanici: Eugen Bica și Anton Kiss, și-au jertfit viața pentru a salva dela un dezastru, semenii lor, atâtea ființe nevinovate.

Unul, cu un »robinet în coastă» după cum relatează martorii oculari, iar celălalt opărit pe jumătate de apa fierbinte a locomotivei, s'au repezit din nou, atunci când lupta între cei rămași teferi pe urma accidentului, se da pe viață și pe moarte, ca fiecare să se salveze pe sine, — zic, s'au repezit din nou la postul de comandă să evite pe cât a fost omeneste posibil, proporția dezastrului. Au murit apoi la datorie, trecând prin faptele lor în rândurile eroilor.

Soarta mecanicilor, de ieri, azi și mâine este aceeași. I-ați văzut desigur, de atâtea ori, tăcuți și grăbiți la cutare oră târzie, din zi sau noapte, cu felinarul și lădița în mână, mergând la serviciu, la datorie.

Acasă le-a rămas copilașii, cari nu știu niciodată dacă tăticu se va mai întoarce sau nu? Nu știu niciodată dacă acel »mâine» nu-i va enumăra și pe ei printre aceiași orfanii expuși tuturor neajunsurilor, tuturor necazurilor.

Când în zori de zi sau târziu în noapte, aplecată pe geam, cutare soție a unui slujbaș, al C.F.R.-ului, străbate văzduhul cu privirea, fiindcă cel așteptat la ora fixă — soful și tata copiilor — întârzie, printre lacrimile abia înăbușite, străbat și gândurile negre cu fiorile lor de ghiață, din apropierea morții...

Câte clipe de durere n'au de întâmpinat aceste ființe, câte luminițe nu s'aprinde să tulbure visurile copilașilor, în așteptarea părintelui lor.

Fie ca lacrimile ce trecătorii le varsă în drumul lor, pe mormântul celor doi eroi, morți la datorie, să fie o mângâiere pentru toți aceia, cărora destinul le-a hărăzit favorul de a-și sacrifica viața pentru semenii lor.

I. Filipaș

Iniințarea de cursuri speciale

pentru membrii camerei de muncă

ARAD. — Din inițiativa secției funcționarilor particulari de pe lângă Camera de Muncă Arad, s'a hotărât iniințarea — cu aprobarea ministerului educației naționale — a două cursuri speciale, unul pentru lucrători, meseriași și angajați comerciali, iar al doilea pentru funcționarii particulari. Cursurile vor funcționa pe lângă »Liceul Comercial» din localitate.

Cursurile pentru Seria I.

1. Limba Română, 3 ore, prin conversație și gramatică.

La sfârșitul cursului corespondență comercială, indispensabilă unui comerciant sau meseriaș.

2. Studiul mărfurilor și calcularea devizelor.

3. Geografie economică și industrială.

4. Contabilitate practică, ținerea registrelor comerciale.

5. Drept și comercial cambial.

Seria II.

1. Limba română și corespondență comercială patru ore.

2. Contabilitate două ore.

3. Limba și corespondența germană două ore.

4. Stenografie două ore.

Durata cursurilor este de 6 luni, și vor funcționa dela 15 Oct. la 15 Dec. apoi 15 Ian. la 15 Mai, între orele 7 jum. și

9 jum. seara în fiecare zi afară de Sâmbătă și Duminică.

Prin faptul că profesorii acestor cursuri sunt titularii Liceului Comercial, iar ca director al lor — după cât suntem informați — a fost rugat să primească a fi dl Vasile Suciu directorul liceului, care a și răspuns favorabil, — iar la sfârșitul lor să eliberează certificate de frecvență oficiale, acestea funcționând pe bază de autorizație ministerială, credem că sunt de mare folos pentru toți acei cari vor să-și îmbogățească cunoștințele, pentru a putea face față în mod echitabil cerințelor tot mai vaste care se ivesc ori unde.

Au sosit

Stofele de toamnă și iarnă precum și material pentru uniforme Stă la dispoziția Onor. clientele cu mare asortiment

Ștefan Iakabffy

croitorie

Arad, Str. Brătianu 13

ATENȚIUNE!

Cercetați unica firmă românească

Cooperativa Munca

Mare asortiment în tot felul de încălțăminte Prețuri senzațional de efline

Arad, Str. Meșianu 14. colț în str. Barițiu

lumină, ceace înseamnă memorie bogat încărcată, adică cetire și cunoaștere.

Convinși că cetitul este una dintre cele mai simțite nevoi spirituale ale timpului — inaugurăm această cronică a cărților, cu gândul bun ca să facem cât mai bine cunoscute cărțile de valoare.

Nu vom avea pretenția să facem critică literară propriu zisă. În țara asta — toți sunt critici și critică, cu sau fără teme.

De aceea, cronicile noastre vor fi mai întotdeauna călduroase cu cărțile, fiindcă nici o dată nu vom alege și recenză cărți slabe sau cu conținut imorabil, care de fapt s'ar bucura de o cronică drastică dacă am înțelege să ne ocupăm de ele.

Literatura noastră numără încă destul de numeroase opere însă ignorate sau prea puțin ce-

tite, pentru discutarea cărora ni se vor cere numeroase ziarului pe mai mulți ani.

Scriind despre asemenea lucrări de valoare, credem că vom contribui într-o măsură cât de neînsemnată la răspândirea culturii naționale și, în același timp, vom feri cetitorii noștri de lectura unor cărți fără nici o valoare, care nu merită osteneala și atenția câteva ore.

Și ori cine are de scris rânduri sincere despre o carte valoroasă — are locul acesta dinainte rezervat, dacă va trimite recenzia pe adresa redacției.

★

Ion Lupaș: Istoria unirii românilor. Incepem cronică operelor naționale cu recomandarea Istoriei unirii românilor, scrisă de părintele Ion Lupaș, profesor de istorie la Universi-

tatea din Cluj și membru al Academiei Române.

Trecutul de luptător naționalist și pregătirea istorică a profesorului dr. Ion Lupaș constituie o garanție că noua d' sale lucrare este merituosă.

Cartea este scrisă pentru clasele muncitorești și pentru țărani, care trebuie să cunoască foarte bine istoria națională, căci așa cer vremile: o adâncire în amintirile trecutului pentru ca din șoapta lor să prindem învățătură și îndemn pentru zilele de azi.

Istoria unirii românilor este o sinteză, un tratat scurt asupra nașterii poporului român, care a trecut prin cele mai peripețite faze de suferințe și, alteori, de strălucire.

Părintele Ion Lupaș vorbește despre toate uniriile, pomenind cu sfințenie numele voevodului

Sfințirea catedralei ort. rom. din Timișoara Mehala

TIMIȘOARA. — În noaptea ut al ziarului nostru neatal cu câtă greutate s' așinat sfântul lacaș care, spre mândria credincioșilor de aici, își înalță turnurile cer așteptând sfințirea, pe consiliul parochial a hotărât în ziua de 10 Oct. a. c. și fost aprobată de P. Dr. Andrei Magier-Croitorie episcopul Aradului.

Pentru a afla amănunțit legătură cu aceasta marelui V. Popoviciu care vor să ne pună la dispoziție următorul:

Program:

Sâmbata 9 Oct. orele 18 mutarea din biserica veche cea nouă cu toate rechizițiile bisericești, fără ceremonie la orele 18 priveghieră acolo.

Duminică 10 Oct. orele 10 Litie și celebrarea actului sfințirii de către P. S. Lor Croitorie Magier episcopul Aradului Dr. Nicolae Popovici episcopul Oradei. Orele 10 Litie Răspunsurile vor fi date către corul »Armonia» din calitate sub conducerea toinicului președinte, și Dr. Aurel Mezin avocat.

După masă la orele 11 vecernie și serbarea Semațenului, dela iniințarea rochiei, în cadrul căreia avea un concert religios al corului »Crai Nou» sub conducerea maestrului Sabin Dan.

Se va da apoi un banet la casa bisericească »Concena» la care vor fi invitați toți primarii ai orașului dela încoace, în frunte cu actul primar d. Dr. Augustin Croitorie.

Deasemenea părintele Volpovici a făcut demersuri lângă dl Dr. D. Nistor președintele județului, pentru învătării dlui V. Iamandi ministrului telor și artelor. În ce privește banchetul, — corul »Armonia» ar dori să aibe loc în restaurantul »Magdi» a cărui președinte este membru activ al lui și unul dintre cei mai cunoscuți. Un gest frumos din partea colegilor.

Consiliul parochial a hotărât să sfințire, autoritățile bă locuri rezervate op

Ca încheiere finem să mim din toată inima dlui A. Suciu care de o săptămână a dat peste patruzeci de ani fori pentru nivelarea terenului din jurul bisericii. Figura lui bun român o vom în inimile noastre deap

M. O.

Mihail Viteazul, și al domnului Al. Cuza, pentru ca să apologie marelui rege Ferdinand, ctitorul unirii celei

Datele istorice din »Istoria unirii românilor» sunt astfel lese ca să fie ușor retinute credem că toți trebuie să cunoască pe de rost.

Părintele Ion Lupaș n'apăsă tot atât de obiectiv ca omenii din generația lui, cu trecutul. A lăsat nememorate unele nume, sau n'a înținat îndeajuns altele.

Este singura scădere a tei prețioase istorii, dar se din nou că numai timpul tribue la scrierea istoriei vârate, contemporanii fiind întotdeauna porniți unii altora. Dacă totuși recoman această carte, o facem pe că o credem utilă.

Luc

PROVINCIA ECONOMICA

Adunarea generală a asociației „Sprijinatorii Motoilor”

București. Zilele trecute a avut loc la sediul său din Calea Victoriei Nr. 2, adunarea generală a asociației „Sprijinatorii Motoilor”.

S'a intrunit și s'a votat un memoriu care va fi înaintat printr-o numeroasă delegație în frunte cu d. președinte Baron Al. Stârcea, Majestatei Sale Regelui, primului ministru și președinților Corpurilor Legiuitoare în care se cere satisfacerea favorabilă a următoarelor:

1. Repunerea motoilor mizerii în privilegiile lor ce le revin dela Ludovic cel Mare și Maria Thereza și anulara art. 81 din legea minelor.

2. Construirea imediată și fără întârziere — cerută chiar în apărarea granițelor noastre — a liniilor ferate normale — Alba Iulia până la Făbrud, Vascău, Zlatna, Deva și Zlatna L. Buciuman, Moșos, Aiud.

3. Concesionarea exclusivă a exploatarei pădurilor și tururilor bunurilor solului și subteranului din Munții Apuseni, pentru Composesoratele (Obștiile) foștilor iobagi și Moși.

4. Intemeierea unei mari fabrici de jucării, în genul fabricilor din Nuerenberg.

5. Intemeierea unei secții de tăbăcărie, cizmărie și de prelucrare articolele de pielărie, lângă Gimnaziul indus-

trial din Zlatna și tot aici să se întemeieze un gimnaziu mixt.

6. Reducerea pe C. F. R. de 50 la sută pentru muncitorii moși, pe baza cărților de lucru — cum era și sub Unguri — și pentru transportarea cerealelor lor, alimentelor făcute de soc. aprovizionarea motoilor cu sediul în Zlatna-Albă precum și pentru toate transporturile de alimente necesare populației din aceste ținuturi.

7. Intemeierea unui spital cu secții chirurgicale, chirurgie ortopedică și maternitate în Zlatna județul Alba-Iulia.

8. Scutirea breslașilor români din aceste ținuturi de dările către Stat și Comună în primii trei ani dela deschiderea atelierelor și pentru meșteșugarii trecuți de 50 ani, care lucrează singuri fără calfe și ucenici.

9. Obligarea soc. miniere de a construi puturi și fântâni, acolo unde băile în urma exploatarei minelor se infectează, în interesul adăpării turmelor de oi și a vitelor. Deasemenea aceste societăți să fie obligate a da 10 la sută din venitul nett pentru săracii din comunele unde exploatează minele și a construi cu toată puterea lor morală și materială la realizarea acestor postulate.

opsiși și curățiți hainele la firma

HOSPODAR

Scăpați apoi de orice griji

trăvălia: Str. Eminescu — Uzina: Str. Stroiescu 13

Meseriașii cismari cer scăderea impozitelor și pensia de bătrânețe

La București în sala „Tranșilvaniei” s'au ținut congresul general al meseriașilor cismari din țară.

După ce au fost expuse consideratele și s'a protestat împotriva scumpirii materialelor, s'a votat următoarea: 1) Eftinirea materialelor în încălzăminte.

2) Scăderea impozitelor și a taxelor comunale și salare la puterea actuală de viață a meseriașilor.

3) Interzicerea industriei încălzăminte de cauciuc, precum și interzicerea fabricării de tăbăcărie de a con-

fecționa încălzăminte gata.

4) Plata primei săptămâni de boală a lucrătorilor să revină în sarcina Casei centrale.

5) Ingrijirea medicală și medicamente potrivite și suficiente.

6) Pensie de bătrânețe pentru meseriași la vârsta de 55 ani.

7) Suprimarea timbrului de tuberculoză.

8) 50 la sută reducere pe C.F.R. și N.F.R. pentru meseriași.

9) Camere de meserii.

10) Desființarea registrelor comerciale.

Târgul de toamnă va avea loc la 29 Oct.

După cât suntem informați târgul de toamnă din anul acesta va începe în ziua de Vineri 29 Octombrie și va dura cinci zile.

Un cooperatist francez în capitală

D. Ernest Poisson, secretarul general al federației naționale a cooperativei de consum din Franța și vicepreședintele alianței internaționale cooperatiste, a sosit în capitală unde a ținut două conferințe.

Primăria Cluj e pe cale să contracteze un nou împrumut de 40.000.000 lei la C.E.C. pentru a servi la plata lucrărilor edilitare ca pavări de străzi și amplificarea rețelei de apă și canal, mai ales în cartierele orașului.

De observat că Clujul a mai obținut în anul 1932 un împrumut, tot la C.E.C. în valoare totală de 30.000.000 lei.

Oare ce-i reușește Clujului de de două ori, la Arad nu s'ar putea odăta? Mai ales că la noi sunt atâtea de făcut...

Pentru zidirea caselor găsiți cu prețurile cele mai efline, var, cărămidă, ciment, etc. la firma

Sigismund Stern și Comp.

Arad, Bul. Reg Ferdinand 55.

Colonizarea românilor refugiați din Ungaria

Intrucât un număr însemnat de români refugiați din Ungaria, urmează să fie colonizați pe frontiera de Vest, ministerul de Agricultură și Domenii, a intervenit la Banca Națională a României spre a obține un credit cu care să se cumpere moșia de 450 jugăre din comuna Pus-tiș, județul Timiș-Torontal proprietatea unor străini.

Tot în vederea colonizării s'a intervenit la Banca Națională și pentru cedarea moșiilor proprietatea sa, din comunelor Berexol Mic și Valeașu numită Pusta Cociohaș județul Timiș-Torontal.

Mare asortiment de SOBE de TERACOTĂ cu prețurile cele mai efline la magazinul

Maurer și Comp.

Arad, Bul. Reg Ferdinand 27, (casa Kneffel)

Promovarea elementului românesc

Domnul Valer Pop, ministrul industriei și comerțului a trimis tuturor întreprinderilor industriale din țară, o adresă cu următorul cuprins:

„Desvoltarea și prosperitatea industriei românești se datorește în largă măsură sprijinului direct și indirect al Statului, care a dus o politică de categorică protecție a industriei din țară.

În trecut, industria națională era protejată numai de tariful vamal și de legea de încurajare a industriei din 1912, astăzi ea este și mai puternic apărată printr-o serie de legi și măsuri administrative, (contingentare, legea carturilor, etc) care o pun la adăpostul oricărei concurențe din afară, creindu-i o situație de monopol pe piața internă.

Politica protecționistă a reclamat dela publicul consumator sacrificii însemnate, pe care țara le-a adus conștientă de importanța industrializării în procesul de emancipare economică a României.

Având în vedere cele de mai sus, credem că este de datoria dvs. să răspundeți la toate aceste comandamentele vremii și în special să căutați pe toate căile — chiar cu sacrificii materiale — să promovați în personalul salariat al întreprinderii ce conduceți, elemente de origine etnică românească.

În consecință vă invităm să luați măsuri ca până la sfârșitul acestui an, să măriți procentul de salariați de origine etnică română la următoarele categorii de personal, până la cel puțin:

50 la sută pentru personalul administrativ superior, 50 la sută pentru personalul administrativ inferior, 50 la sută pentru personalul asimilat lucrător calificat, 50 la sută pentru personalul asimilat necalificat, 50 la sută pentru personalul tehnic superior, 50 la sută pentru personalul tehnic inferior, 50 la sută pentru personalul lucrători calificați, 75 la sută pentru personalul lucrători necalificați.

Vă rugăm ca până la 1 Oct. a. c. să ne comunicați adeziunea dvs. la cele ce preced.

Lipsa de răspuns va fi considerată refuz.

Ar mai fi fost poate de adăugat la această circulară ca și salarizarea acestui personal — întrucât în aceleași condițiuni produce un randament egal cu al precedesoriilor — să fie de cel puțin 50 la sută din cât au avut

puțin 50 la sută din cât au avut aceea cari au avut marele merit de a fi avut un pașaport, chiar dacă le-a lipsit pregătirea. Asta cu atât mai vărtos, cu cât unele întreprinderi din țară, chiar dacă angajează elemente de origine etnică română, au bunul obicei de a-l retribui tot româneste; adică cu un salariu de mizerie.

Între timp, o nouă circulară emanată tot dela ministerul industriei și comerțului vestește că prima circulară a fost numai un fel de... invitație, nici decum ceva obligatoriu. Te pomenești că dacă se ține cont de ea, ajungeau și ai noștri mai de grabă la o bucată de pâine. Astfel că s'au și grăbit oamenii să arate că totul a fost „mult sgomot pentru nimic”...

S'a deschis restaurantul

„EXTRA”

Vinuri excelente de Aiud și Drăgășani, șampanie din țară și străinătate, licheouri, în Arad, str. Eminescu colț cu str. Cicio Pop, unde se vând și se consumă cele mai selecte beuturi.

Legături comerciale cu Bulgaria

Camera de Comerț și Industrie din Arad a primit o adresă dela o firmă de export și import din Bulgaria, care ar exporta mărfuri românești în Bulgaria, și ar importa cele Bulgare în România. Piața bulgară se interesează mai cu seamă de cherestea. Detaliile la Cameră.

Convenția dintre C.E.C. și U.C.B. pentru înființarea lucrărilor de canalizare

Vineri s'a autentificat sub No. 34076 la Trib. Ilfov Secția Notariat contractul de deschiderea de credit în cont curent, intervenit între C.E.C. și Uzinele Comunale București, privitor la împrumutul de 100 mil. lei deschis U.C.B. pentru lucrările de canalizare în curs.

Pe când la noi?

Crearea unei școli de ciobănit

Pentru a se înlătura piedicile pe care le întâmpină progresul și ameliorarea oilor în țară, ministerul de Agricultură și Domenii a hotărât înființarea unei școli de pregătire practică și tehnică a ciobanilor, bacilor și a meseriașilor de cașcaval.

Această școală va lua ființă la Oera Statului dela Palas, instituțiile situate la cea mai de seamă regiune de creșterea oilor

S P O R T

Situația în campionatul juniorilor

Ziarul nostru și-a impus dintr'un bun început promovarea elementelor tinere a fotbalului românesc.

Știm că atât în Arad cât și Timișoara există vaste pepiniere de viitoare „vedete” a fotbalului nostru, tot așa cum a mai existat când s'a format un Albu, Auer, Medve, Barbu, Taenzer, Vogl, Wetzer, ș. a.

Pentru a-i putea urmări mai de aproape, am hotărât să publicăm în fiecare săptămână situația „goallgeterilor” din campionatul lor, iar la sfârșitul campionatului, — adică la Primăvară — vom distribui premiile frumoase acelor care vor înscrie mai multe puncte precum și echipei care va câștiga campionatul.

★

În clasament conduce „Gloria” cu formația următoare: Slăveș, Micu, Costea, Luca, Zaab, Păcurari, Oroian, Mărienuș, Codrean, Henegar, Hotărân, urmată de „Astra”: Balta, Lucaci, Docmanov, Lupoi, Crețu II, Vărădeu, Chesințian, Popovici, Huzur, Grada, Lucaș.

★

Pilicii introduși de către d. Kertész în echipa tinerimii „Amefa” prin cari au fost înlocuite așa zisele „vedete”, se comportă deja în al doilea match peste așteptări, arătând că sunt aproape formați pentru posturile ce li s'a încredințat.

Clasamentul

Gloria	6	5	0	1	57	9	10
Astra	6	4	2	0	39	8	10
Unirea	6	4	1	1	27	14	9
Olimpia	5	4	0	1	17	7	8
CAA	6	3	2	1	14	14	8
Înțelegerea	6	3	1	2	13	12	8
Amefa	6	3	0	3	20	13	6
USA	6	1	2	3	12	12	4
Hakoah	5	2	0	3	7	32	4
Titanus	6	1	1	4	11	20	3
Transilvania	6	1	1	4	9	26	3
SGA	5	1	0	4	9	21	2
Tricolor	5	1	0	4	7	52	2
Fortuna	4	0	2	2	7	10	2

★

Goollgeterii în campionatul juniorilor.

22 puncte.
Mărienuș (Gloria).
11 puncte.
Nicu (Gloria), Huzur (Astra), Pinter (Amefa).
9 puncte.
Codrean (Gloria).
8 puncte.
Rășiu (Astra).
7 puncte.
Chiss (Unirea).
5 puncte.
Zaab (Gloria), Paul (Astra), Dragoș (Olimpia), Bakos (Unirea).

4 puncte.
Cociuba (Astra), Grada (Astra), Mladin (CAA), Börötz (Unirea), Kurupkyk (Înțelegerea).

3 puncte.
Henegar (Gloria) Lucaș (Astra) Varga (Unirea), Dalaky (Înțelegerea), Tirsin (USA), Horvath (Titanus), Bucșa, Tuca (Olimpia).

Cumpărați MOBILE

la tâmplăria

„Concurența”

Cu prețurile cele mai eficiente.
Sufagerii
Dormitoare și
Bucătării

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 15
vis-a-vis de biserica luterană.
Expoziție permanentă.

2 puncte.

Preis (Amefa), Wangel (USA), Luca, Oroian (Gloria), Docmanov și Drecin (Astra), Basch, Hevezi (Hakoah), Toth Olimpia), Boșneac, Droner (Titanus) Șimândan, Kapus, Ricion, (USA) Vagasi, Tensarosy (Înțelegerea).

Școala de dans **HESZ** B dul Carol 48

oare de dans pt. progresiști în fiecare Joi și Duminică, în sala dela Crucea Albă, în fiecare Marți și Sâmbătă

Serbările dela Căsoaia

Cetitorii noștri cunosc, de sigur, casa de adăpost construită pe valea Arâneagului, într'o poziție minunată și menită a oferi recreație tuturor celor dornici de ea, în condițiuni acceptabile tuturor punctelor.

Sâmbătă și Duminică, Societatea Carpatină secția Arad, a organizat un concurs intern pentru membrii săi. Pelerinii au plecat încă de Sâmbătă seara. În cadrul unei cîmpești. După cină, tinerii au dansat în acordurile jazzului Gézics.

Ceialtași participanți au sosit Duminică la orele 11, înălțându-se de către dl. Iosif Muzsay, președintele asoc., care a rostit câteva cuvinte de bun sos. În cadrul serbării, dl. Weil Carol, în numele comitetului aduce cuvinte de laudă d-lui Eugen Zaray, președintele secției și un neobosit lustrist, după care i-a înmănat un

frumos cadou.
A luat cuvântul apoi dl. Zaray, care mulțumește tuturor pentru concurs și adaugă că premiile ce vor fi distribuite vor să fie numai o recompensă pentru munca depusă.

După aceea d-sa distribuie premiile acelor cari au făcut mai mulți km. în anul trecut. Premiul I medalie de aur l'a câștigat Radványi O cu 878 km
Premiul II-lea medalii de argint, d. Alerhand Iosif cu 817 și d-șoara Heller Olga cu 718 km. iar premiul al III-lea medalii de broaz, d. Kunz Alex. cu 591 km, d-șoara Eliz Lucaci cu 567 și Reinhardt Baby cu 536 km.
Au mai primit apoi diferite premii: Grébb Irina, Riff Z. și soția, Foeldes G. Orosz Gh. Szabo I., Gardos Ludovic, Rofler A. și soția. D. Ernest Timko a câștigat un premiu pentru aranjarea grădinii cu flori. U

I. Cseke

croitor pentru domnii
Arad, Piața Plevnei 5.

Cumpărați mai estin **stole** pentru uniforme pânzetur și tot felul de articole de modă superioară la

Ludovic Goldstein

magazin de modă, cu carnetul „Solidaritatea” și pe bani gata, **Arad, Str. Brătianu 2.** (Pal. Minoriiilor)

Informațiuni diverse

Concurs de dactilografie. Secția funcționarilor particulari de sub președinția dlui A. Dămăcuș, a luat inițiativa organizării unui concurs de dactilografie, în cadrul Camerei de Muncă Arad.

Concursul va avea loc în ziua de 10 Oct. a. c. la ora 10 a. m. în localul camerei de muncă, și va fi dotat cu următoarele premii:

- I — Lei 2.000
- II — Lei 1.500.
- III — Lei 1.000.
- IV — Lei 500.

La concurs pot participa toți funcționari particulari înscriși la camera de muncă.

Inscrierile se pot face până în ziua de 8 Oct. a. c.

Lucrările vor fi verificate de o comisie compusă din: președintele camerei de muncă, un delegat al secției funcționarilor particulari, câte un delegat al liceului comercial de fete și băieți și un delegat al U.G.I.R.-ului.

Participanții cari nu dispun de mașină proprie pentru concurs sunt rugați a anunța din timp camera, spre a le procura.

Probleme vor fi două:

1. text copiat.
2. text dictat.

Asupra acestui concurs vom reveni.

S'a deschis depozitul de **lemne de foc**

„Reclam”

Locul cel mai estin de cumpărare. — Arad Calea Șaguna 12—14.

După incidentele dela Brașov. Se știe că cu ocazia matchului dintre Venus și F.C. F.R. disputat la Brașov — după relatările unor ziare au avut loc numeroase incidente. Cum Duminică trecută Ripensia a jucat la Brașov, imediat după reîntoarcerea jucătorilor am căutat să stăm de vorbă cu Pavlovici, portarul Ripensiei, în ce privește sportivitatea Brașovenilor.

D-sa ne-a declarat printre altele următoarele: În ce mă privește, am jucat în mai multe localități, atât în țară cât și în străinătate însă trebuie să constat că că nicăieri n'am găsit un public mai disciplinat și sportiv ca la Brașov.

Fără comentariu...

Murături de crastaveți numai cu oțetul de vin încercat

„Vinoțet”

Produsul Cooperativei podgorenilor din Arad

Str. Cloșca 1. Telefon 10—61.

Ședința comitetului de ariei căminelor de ucenici
Miercuri, 28 Sept, la orele 11 în localul căminului de băieți, str. Fabriciei, a avut loc ședința comitetului eforiei căminelor ucenici sub președinția dlui Coțoiu președintele comisiei terimare.

După cetirea procesului verbal al ședinței trecute de către Al. Șerban, directorul căminului se procedează la discutarea dinei de zi.

Este cooptat ca membru, locul regretatului Dr. Șerban, Dr. A. Botiș.

S'a hotărât apoi pentru a ierea unui fond al eforiei, organizarea unei zile a ucenicilor, cu concursul tuturor oamenilor de bine.

Di director Șerban de asemenea aduce la cunoștință că proiectează închirierea a două dormitoare dela Casa învățărilor, pentru a putea adăpa ucenicii cari n'au loc în căminele ceace se aprobă.

După terminarea ședinței membrii comitetului în fruntea dl Dr. Coțoiu au trecut în buclărie interesându-se de hrana ucenicilor. După explicațiile primite, s'a constatat că se face ce-i omeneste posibil, pentru hrani cât mai rațional ucenicii după alocațiile pentru hrană.

Dela A. F. P. A. Circulară

Prin prezenta se aduce la cunoștința membrilor noștri, că obținut dela cinematograful „Corso” al cărui conducător este Lupșa Coriolan, fost coleg consilier al asociației noastre, mătioarea reducere:

La biletele de lei 31 și lei 15 la fiecare bilet 3 lei. Aceste reduceri se aplică la biletele lei 15 la toate reprezentațiile, iar la letetele de lei 26 afară de premiile și duminici, în toate zilele de lucru.

Bonuri pentru bilete cu reducere se pot procura la Asociația noastră în Arad, Str. Barițiu 1, în zilele de lucru între orele 5—7 iar în duminici și sâmbăte, între orele 11—12 a. m. unde achită și contravaloarea bonurilor.
Bonuri eliberăm numai membrilor cari nu sunt în restanță cotizațiile cu mai mult de un munt de o lună, și anume pentru cei căsătoriți până la papele bilete, iar pentru necăsătoriți până la 2 bilete la un film.

Este de dorit, ca membrii să aibă la ei carnetele de membri pentru cazul când se cere la controlul cinematografului pentru control.

Diracțiunea cinematografului „Corso” la avizul telefonic (20-4) rezervă chiar locurile cerute de membri noștri.

Având în vedere că această reducere este de 10%—12%, și n'adm ca On. membri se vor folosi de acest avantaj.

Secretar: Bergman

S. SCHILLINGER B.

Cunoscuta profesoară de dans, și-a început cursurile pentru toate dansurile moderne în **Arad, Str. Ioan Calvin 4**, unde se poate adresa pentru orice informațiuni.